

HIGHVIBES

Látszatzöldből tényleg zöld

avagy, hogyan szervezz fenntartható eseményt?

Minden, amit eddig nem mertél megkérdezni
a zöld rendezvényekről – vagy nem volt kitől

Tartalom

Bevezetés	3
Fenntartható tervezés	8
Helyszínmenedzsment	14
Catering	20
Berendezés, dekoráció és rendezvénytechnika	26
Karbonlábnyom-megváltás	34
Zöld edukáció és kommunikáció	39
Hat lépés, amivel elindulhatsz a rendezvényzöldítés útján	44

„**A ma meghozott intézkedéseink fogják meghatározni, hogyan alkalmazkodik az emberiség és hogyan reagál a természet a növekvő éghajlati kockázatokkal szemben**”

– figyelmeztetett nemrégiben Hoeszung Lee, az ENSZ Éghajlatváltozási Kormányközi Testület elnöke. A szervezet frissen kiadott klímajelentése szerint már most több mint 3 milliárd ember él olyan helyen, ami különösen sérülékeny az éghajlatváltozás hatásaival szemben. És ha nem akarjuk, hogy a következő évtizedekre vonatkozó vészforgatókönyvekből is helyzetjelentés legyen, azonnali és összehangolt globális fellépésre van szükség.

A rendezvényipar úgy tűnik, vette az üzenetet. Mostanra szinte kötelező rendezvénykellékké vált a zöldítés, vagyis a környezetterhelés megelőzését, csökkentését és ellentételezését célzó elvek és módszerek alkalmazása. Az **Eventbrite W2020-as** felmérésében részt vevő szervezők 59%-a nyilatkozott úgy, hogy a környezettudatosság kiemelt szerepet kapott az eseményeiken. 2019-ben ez az arány még mindössze 6% volt. Egyre több kísérletet látunk „zero-waste”, azaz hulladékmentes rendezvényekre is, amelyek célja, hogy a keletkezett hulladék legalább 90%-a szemétkerakó helyett újra a nyersanyagkörforgásban végezze.

„Ez így elsőre ijesztőnek hangzik, pedig egyáltalán nem lehetetlen” – mondja Meegan Jones, a nemzetközi [Intézet a Fenntartható Rendezvényekért](#) (Institute for Sustainable Events, vagy ISE) társalapítója.

„A rendezvényipar sok más ágazathoz hasonlóan szinte érzéketlenné vált az erőforráspazarlással és annak következményeivel kapcsolatban. De szerencsére ez kezd megváltozni.”

A fenntarthatósági szakember a [vancouveri félmaratont](#) hozza példának. 2013-ban a közel hétezer résztvevőt számláló eseményen keletkezett szemét mindössze négy normál méretű szemeteszákban kényelmesen elfért.

Hogy hogyan? „Vannak események, amik zöldnek nevezik magukat és vannak, amik valóban tesznek is érte, hogy azok legyenek” – [summázta a Canada Runner Series fenntarthatósági ars poeticáját](#) egy magazinnak Clifton Cunningham, a sportrendezvényt szervező cég egyik igazgatója.

Hasonló tapasztalat készítetett minket arra, hogy 2020-ban létrehozzuk a HighVibest, Magyarország első „zero-waste”, azaz hulladékmentes rendezvények szervezésére specializálódott csapatát. Hiszen minden egyes vancouveri félmaratonra jut egy tucat olyan céges esemény, ahol büszkén osztogatják a „környezetbarát” PLA-poharakat, de azt már nem teszik hozzá, hogy a bioműanyag csak ipari komposztálással, megfelelő hőmérséklet, páratartalom és mikroorganizmusok biztosítása mellett bomlik le – ami hazánkban jelenleg nem megoldott.

VW Caddy California bemutató

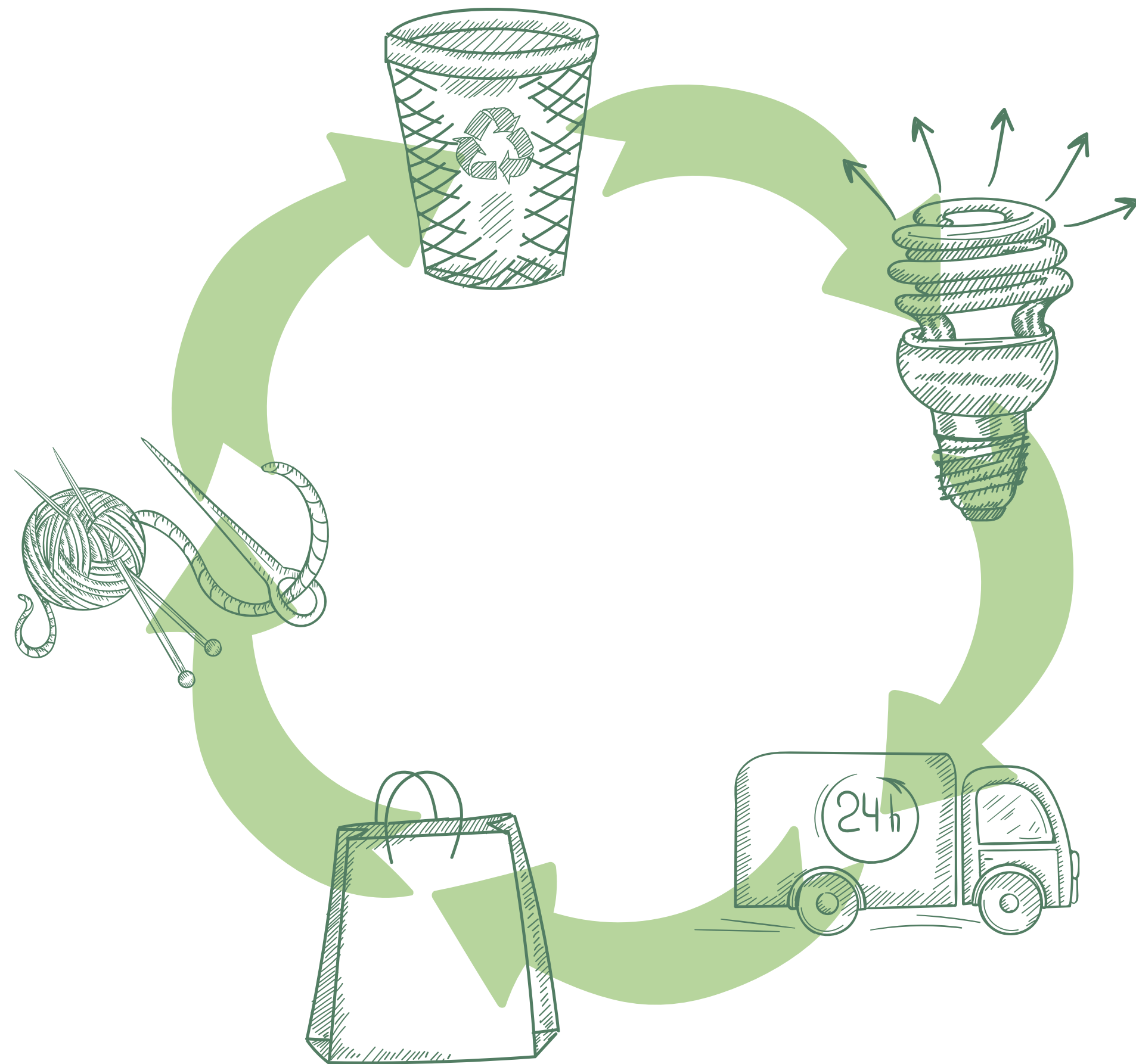
Szóval mitől lesz tényleg zöld egy zöld rendezvény?

Attól, hogy nem repülünk, vagy attól, hogy nincs marhapörkölt? Tényleg lebomlik a lebontható műanyag? Hogyan tehetjük jóvá a kibocsátást, amit muszáj kibocsátanunk? Nyolc szakértővel ültünk le HighVibes-on innen és túl, és mélyinterjút készítettünk velük arról, milyen alapelvek mutatnak irányt a fenntarthatóság felé, hogyan különböztethetjük meg a greenwashingot a valóban klímabarát megoldásoktól, és hogyan érhetjük el, hogy a vendégek ne csak pár új LinkedIn-kapcsolattal, hanem akár teljesen új szemlélettel távozzanak a rendezvényünkről.

Fenntartható tervezés

„A hulladékmentes szemlélet és az erőforrások újrafelhasználása szorosan kapcsolódik a körforgásos gazdaság elméletéhez” – magyarázza Meegan Jones. A szakértő szerint ezek valójában nem jelentenek mást, mint a hulladék nyersanyagként történő visszaforgatását a körforgásos gazdaságba.

Miért fontos ez?

Jelenleg a termékgyártás során felhasznált anyagok csupán 1%-a marad használatban az értékesítés után hat hónappal. A felhasznált erőforrások 50-75%-a hulladékként tér vissza a természetbe. Ez olyan elveszett haszon, amely ha visszakerülne a gazdaságba, 2025-ig évi 1 trillió dollárnyi nyersanyag-felhasználást takaríthatna meg a gazdaság számára – [mutat rá a PwC.](#)

Itt jön a képbe a **körforgásos megközelítés**, amelynek a termelési és fogyasztási modellje arra épül, hogy a termékek élettartamát a lehető legjobban kitoljuk. Vásárlás helyett például béreljük, amit pedig megveszünk, javítsuk meg, alakítsuk át vagy adjuk tovább, mielőtt kidobnánk. Vagyis szembe megy azzal, amire a hagyományos, lineáris modell készítet bennünket: az olcsó, gyengébb minőségű termékek egyszeri fogyasztásával. Amikor egy termék eléri az élethciklusa végét, az alapanyagok visszaforgathatók a gyártásba, egyszerre csökkentve a hulladéktermelést és hozzájárulva a gazdasági értékteremtéshez.

De hogyan fordítható le mindez a rendezvényekre?

Legfőképpen átfogó megközelítéssel. „Az események tervezése során ne egy-egy, a fenntarthatóság szempontjából fontos területre összpontosítsunk, pl. a hús vagy a műanyag kiiktatására, hanem vegyük számba, hogy a rendezvény egyes elemeihez milyen erőforrásokra van szükség és azokat hogyan tudjuk a használatukat követően körforgásban tartani” – tanácsolja Körmendy Panka, a HighVibes rendezvényszervezője.

A fenntartható rendezvény szervezését egy, az érintettek bevonásával történő közös gondolkodással kezdjük, ahol felmérjük az összes környezeti terhelést jelentő tényezőt, a legnagyobbtól a legkisebbig haladva. A cél, hogy mindezt a körforgásosságot, a hulladékminimalizálást és a karbonterhelést egyszerre figyelembe véve tegyük. A bambusz szívószál például tény, hogy lebomló, viszont nagy valószínűséggel a világ másik feléről érkezik, ami az üvegházgáz-mérlegünkre nézve negatív. Az sem szerencsés, ha a tálaláshoz porcelánt használunk, a kávéért felelős szponzor viszont eldobható poharakkal érkezik a helyszínre.

„Más szóval a rendezvény során termelt hulladékra tekintsünk nyersanyagként és törekedjünk arra, hogy annak minél nagyobb része újrafelhasználható legyen.”

A tervezéshez Bea Johnson 5R-modellje ad megbízható támpontot. A környezetvédelmi aktivista 2007-ben döntött úgy, hogy férjével és gyerekeivel együtt áttér a hulladékmentes életre, amivel sikerült elérnie, hogy a négytagú család évente mindössze egyetlen befőttesüvegnyi szemetet termel. Tapasztalatait egy nagysikerű könyvben és egy öt alappilléren alapuló filozófiában foglalta össze, amelyek a következők: a szükségtelen hulladékok elutasítása (refuse), csökkentése (reduce), újrafelhasználása (reuse), újrahasznosítása (recycle) és komposztálása (rot). (A modell alkalmazásáról bővebben az 5. fejezetben lesz szó.)

„Ahhoz, hogy mindezt sikerre vigyük, mindenkivel, aki a rendezvényen hulladékot termel vagy részt vesz annak visszaforgatásában, meg kell értetnünk, mi a célja ezeknek az elveknek és hogy nekik mi a szerepük abban, hogy meg is valósuljanak” – magyarázza Pécsi Szabolcs, a HighVibes társalapítója. Ennek a hatékonyságnövelés mellett egy másik előnye is van: a dominóhatásnak köszönhetően segíthetünk a fenntarthatósági jó gyakorlatokat beépíteni más egyének vagy szervezetek mindennapjaiba is.

[A Harvard Business Review szerint:](#)

„Az emberek szeretnek következetesek lenni: egyetlen új fenntartható szokás elég lehet ahhoz, hogy elinduljunk a pozitív változás felé vezető úton.”

03

Helyszíni menedzsment

180kg
átlagos
karbonkibocsátás (nap/fő)

Egy esemény karbonlábnyomának **háromnegyedét, egyes becslések szerint akár 90%-át** a résztvevők utaztatásából származó szén-dioxid-kibocsátás adja. Egyetlen vendég karbonkibocsátása naponta átlagosan 180 kilogramm körül mozog, de kiemelkedő utazásszükséglet esetén ez akár 900 kilogramm is lehet. Csupán viszonyításképpen: az utóbbi mennyiséget az Amerikai Környezetvédelmi Hivatal adatai szerint **14,882 elültetett facsemete** tíz év leforgása alatt tudná megkötni.

„Tömegközlekedéssel minél jobban megközelíthető helyszínt válasszunk. Ha ez nem megoldható, akkor próbáljunk meg minél karbonsemlegesebb utazási módot biztosítani a résztvevőknek” – fogalmazza meg az egyik legfontosabb helyszínválasztási szempontot Koller Andrea, a **Zöldövezet Társulás Egyesület** társelnöke. **Egy konkrét példát nézve:** egy közel 4,5 órás repülőút utasonként 481 kilogramm széndioxidot termel, míg egy vonatút csak ötvenet.

Ami a hulladékkérdést illeti, a fenntarthatósági szakember szerint a leghatékonyabb hulladékkezelés az, amit korán elkezdünk.

„Amikor az ember megcsinálja a helyszínrajzot, már tudja, hova mi kerül, az milyen anyagból lesz és annak mi lesz a további sorsa. Ha valamit nem lehet maradék anyagból megoldani, akkor elkezdünk gondolkodni, kinek tudjuk továbbadományozni, vagy már eleve olyan beszállítótól rendeljük, aki fel tudja majd használni későbbi rendezvényekhez is” – mutat rá Koller. Arról se feledkezzünk meg, hogy az eseményt megelőző építés és az utána következő bontás is hulladékkal jár, aminek a gyűjtéséről és utóéletéről szintén gondoskodnunk kell.

A hatékony hulladékgazdálkodáshoz elengedhetetlen, hogy a vendégtérben és a kiszolgáló helyiségekben is biztosítsunk lehetőséget a szelektív hulladékgyűjtésre, pontosan megtervezve a gyűjtőpontokat. Azt is fontos előre eldöntenünk, hányféle gyűjtőedényt helyezünk majd ki, mivel bizonyos hulladékok, például a koronavírus-gyorstesztek, veszélyes hulladéknak minősülnek. Jól látható, közérthető módon jelezzük, melyik edénybe mi kerülhet és mi nem, külföldi vendégek esetén pedig használjunk piktogramokat vagy többnyelvű feliratokat.

De ezzel a legtöbb esetben a feladatunk még korántsem ér véget, főleg, ha szabadtéri rendezvényről van szó.

„**Koller szerint nagyon sokat számít, ha a megfelelő személyzet vagy az önkénteseink ott állnak a gyűjtők mellett és segítenek a látogatóknak. Így megelőzzük, hogy beszennyeződjön a hulladék, és közben még zöld edukációra is van lehetőség.**”

A Zöldövezet munkatársai gondoskodnak róla, hogy az összegyűjtött hulladék utóválogatáson is átessen, és a kommunális hulladékból is mentik, ami még menthető.

A hulladékválogatással párhuzamosan indulhat a takarítás, ami egy fenntartható rendezvénynél környezetbarát tisztítószerekkel és olyan személyzettel zajlik, akik számára már vagy nem idegen a fenntarthatóság elve vagy megfelelő felkészítésben részesültek.

A sikeres helyszínzöldítéshez a társelnök szerint még egy dolog hozzátartozik: a világos, részletes kommunikáció arról, hogy minderre miért van szükség – lehetőleg a rendezvény előtt, közben és után is. Így akár 70%-os visszagyűjtési arányt is el lehet érni, míg a közszolgáltatók átlagosan 30%-ot tudnak hozni egy fesztiválon, ahol szelektívgyűjtő-szigeteket helyeznek ki. A nyílt, építő párbeszéd azonban nemcsak a vendégekkel, hanem a szervezőkkel szemben is fontos, akik sokszor nehezen ismerik fel a hiányosságukat a fenntarthatóság terén.

„Mindenki nagyon nyitott, de elsőre sokan megijednek. Aztán lépésről lépésre elindulnak a zöldülés felé.”

A Paloznaki Jazzpikniken például évről évre megjelenünk és látjuk a fejlődést. Nemrégiben betétdíjas próbaévet tartottunk. Senki nem kért műanyagpoharat. Felmatricáztuk az üvegeket, hogy újratölthetők, és visszavitték. Csak ezzel hét köbméternyi műanyagot spóroltunk meg” – magyarázza Koller, aláhúзва egy másik fontos hulladékkezelési elvet: a legjobb hulladék az, ami meg sem termelődik. Különösen igaz ez a catering során használt eszközökre.

A legfenntarthatóbb választást az üvegből és fémből készült, többször használható opciók jelentik, de az újrapohár vagy a betétdíjas rendszer is jó megoldás lehet. Ha ezek közül egyik sem megoldható, akkor győződjünk meg róla, hogy olyan eszközöket válasszunk, amiknek a hulladékkezelése valóban megoldott.

„Az elmúlt években itthon is elterjedtek a PLA-termékek, amiknek sokan megörültek, mert úgy gondolták, ezzel majd minden megoldódik. Ez sajnos nem igaz: a lebomló műanyagoknak itthon még sem a visszagyűjtése, sem az ipari komposztálása nincs megoldva” – árulja el Kiss-Szabó Eszter, a [Felelős Gasztrohős Alapítvány](#) kommunikációs vezetője. „Aztán ott vannak még a bambuszból, cukornádból és banánlevélből készült verziók. A cukornád szintén csak speciális körülmények között bontható le, a többinek pedig előbb el kell jutnia a komposztálóba.”

Catering

A tavalyi glasgow-i klímacsúcs nem kimondottan volt felemelő esemény. „Lett nyilatkozat, de felpuhították. Láthatóvá teszik a konkrét eredményeket, de az eddigi vállalásoknak még nincs hatása. India ugyan majdnem megtorpedózta az egyezményt, mégis tett egy jelentős vállalást, az EU viszont saját súlyához képest szerényen szerepelt” – értékelte a COP26-ot a Green Policy Center [a HVG beszámolója szerint](#).

A résztvevők viszont nem csak emiatt voltak csalódottak. Ezeket a kérdéseket egy kiadós, marhahúsból készült vacsora felett vitatták meg, ami a legkevésbé klímabarát húsfajta a világon, [írja a Bloomberg](#). [Egyetlen szelet karbonlábnyoma](#) megegyezik egy száz kilométeres autóútéval. Arról nem is beszélve, hogy az állatok által termelt metán üvegházhatása többszörös a szén-dioxidéhoz képest.

„A **kutatások szerint** az éttermek ökológiai lábnyomának több mint 90%-a a beszerzésből fakad, azaz hogy a működés során milyen alapanyagokat használnak” – magyarázza Kiss-Szabó Eszter, a Felelős Gasztrohős Alapítvány kommunikációs vezetője. Hozzáteszi: emellett az energia- és a vízfogyasztásuk is magas; a harmadik legnagyobb vízfelhasználók a városi életben. Ebbe a catering cégek is beletartoznak.

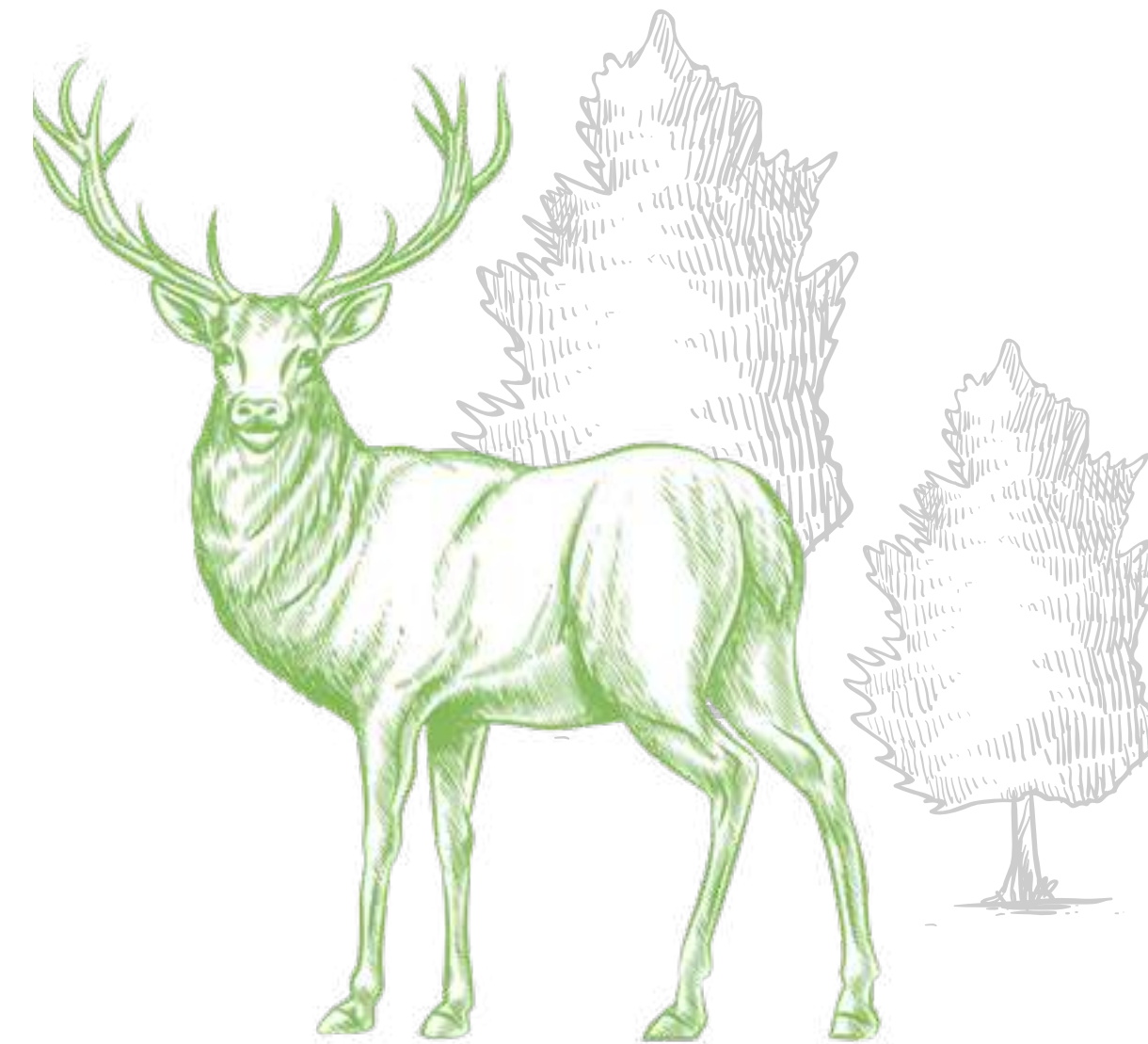
Arra a kérdésre, hogy hogyan mérsékelhető a cateringből származó környezetterhelés, a válasz elsősorban a csemegepultban keresendő. „Arra ösztönzünk mindenkit, hogy próbáljanak meg minél kevesebb tejet, tejterméket és húst, vagyis állati eredetű terméket fogyasztani” – mondja a fenntarthatósági szakértő.

Ez az elv nemcsak a karbonmérséklő, hanem a nevelő hatása miatt is fontos. Kiss-Szabó szerint ha valaki megkóstol egy vegán vagy vega ételt, ami ízlik neki, lehet, hogy máskor is mer ilyet választani vagy akár otthon is kipróbálja.

**Egy vacsora ökológiai
lábnyomának a 70%-át
az adja, kerül-e hús a menübe
és ha igen, milyen.**

Ha valamilyen oknál fogva mégis a húsos menü mellett döntünk, akkor sincs veszve minden, ha a mennyiség helyett a minőségre fókuszálunk és a hazai, ökológiai gazdálkodásból, szabadtartásból származó alapanyagokat részesítjük előnyben. Kiss-Szabó hozzáteszi: „A vadhús jó megoldás lehet. Ez az egyik legfenntarthatóbb húsfajta, mivel nem lehet iparilag előállítani. Itthon sokáig tradicionális alapanyagnak számított, ma viszont szinte benne sincs a köztudatban, pedig egészséges is.” A halételek is szóba jöhetnek, de itt is fontos, hogy hazai halfajokból válogassunk, ne a túlhalászott tonhal-lazac-angolna-tőkehal négyesből.

A másik fontos szempont a fenntartható rendezvények menüjének tervezésénél a szezonalitás. Azok a gyümölcsök és zöldségek rendelkeznek a legalacsonyabb üvegházhatásúgáz-kibocsátással (ÜHG), amelyeket természetes szezonjukban természetnek szabadföldön, vagyis nem üvegházban, majd ugyanabban az országban vagy régióban fogyasztanak el. Ennek az oka, hogy az előállításukhoz a termelőknek kevesebb energiát kell fordítani mesterséges fűtésre vagy világításra, szállításra, hűtésre és tárolásra, és elkerülhetőek a tárolás során keletkező veszteségek is.

„Ez azt jelenti, hogy ha egy gyümölcstálat kell összeraknunk februárban, azon ne legyen eper vagy szőlő, mert az biztos, hogy nem hazai lesz. De számos más módja van annak, hogy valamilyen gyümölcs bekerüljön a kínálatba, például aszalt, szárított, befőtt vagy lekvár formában” – magyarázza a szakember.

A fenntartható menü harmadik kötelező eleme az élelmiszerpazarlás csökkentése. A rendezvények esetében ez azért igényel több odafigyelést, mert nehéz pontosan megjósolni, végül hányan jönnek majd el. De ez nem jelenti azt, hogy nem lehet közelíteni a végleges számhoz. Körmendy Panka, a HighVibes szakértőjének tanácsa: törekedjünk arra, hogy a vendégek legalább egy, de ha lehet, inkább két alkalommal erősítsék meg, pontosan melyik nap és mikor érkeznek, hogy az adagszámok minél jobban tervezhetőek legyenek.

Csakúgy mint a fenntartható rendezvényszervezés többi területén, a menütervezésnél sincs egyetlen megoldás, amivel kipipálhatjuk a környezettudatosságot. Különböző szempontokat kell mérlegelni, és megtalálni közöttük az egyensúlyt. Ne csapjuk be magunkat például azzal, hogy minden tőlünk telhetőt megtettünk, mert csak vegán fogásokkal raktuk tele az étlapot. Ha az előételben ott a Mexikóból importált avokádó és az üvegházban termelt paradicsom, máris többet buktunk, mintha egy hazai termelőtől származó mangalicakarajt szolgálnánk fel.

Berendezés, dekoráció és rendezvénytechnika

Egy rendezvényrésztvevő átlagosan 1,89 kilogramm hulladékot termel naponta, aminek akár 85%-a is a szemétkerakón végezheti. Készítsük elő a befőttesüvegünket és nézzük meg, hogyan csökkenthetjük ezt minimálisra a körforgásosság elvét és az 5R-modellt alkalmazva!

Johnson gondolatmenetét követve, első lépésben (refuse) szedjük össze, mik azok a rendezvényelemek, amikre valójában nincs is szükségünk. Nagyon sok múlik például a helyszínválasztáson: ha olyan környezetbe szervezzük az eseményt, ami önmagában is szép vagy ahol adott a dekoráció, az utóbbiból jóval kevesebbre lesz szükség. Amit mégis muszáj beszerezniünk, inkább béreljük gyártás helyett. Plusz, ha egy nyári rendezvényen olyan helyre tervezzük a cateringet, ami legalább részben árnyékolt, azzal nemcsak a vendégek komfortérzetén javítunk, hanem a napernyők bérletét és szállítását is megspórolhatjuk.

A következő lépésben (reduce) járjuk körbe, hogyan használhatunk kevesebbet abból, amire valóban szükségünk van, méghozzá úgy, hogy a lehető legjobban kíméljük a környezetünket.

Meghívottak nélkül nincs esemény – de tényleg fontos, hogy mindenki fizikailag ott legyen? A koronavírus-járvány egyik nagy tanulsága, hogy nem mindig. A pandémia első hat hónapjában **egyetlen eseménykezelési platformon 1000%-kal nőtt** a forgalom, az **AnyRoad felmérésében** pedig a szervezők 91%-a sikeresnek ítélte meg a virtuális térben tartott rendezvényeket. A tudásmegosztást szolgáló összejöveteleket például sokkal fenntarthatóbbá lehet tenni, ha játékos elemekkel kiegészített, látványos online rendezvénnyel helyettesítjük őket. Ugyanígy érdemes az előadók kérdését is átgondolni, hiszen egy neves külföldi meghívott tiszteletdíjának, szállításának és elszállásolásának összegéből könnyen lehet, hogy egy sokkal nagyobb húzónevet meg tudunk engedni magunknak, ha online csatlakozik az eseményhez.

Medtronic Online Évzáró

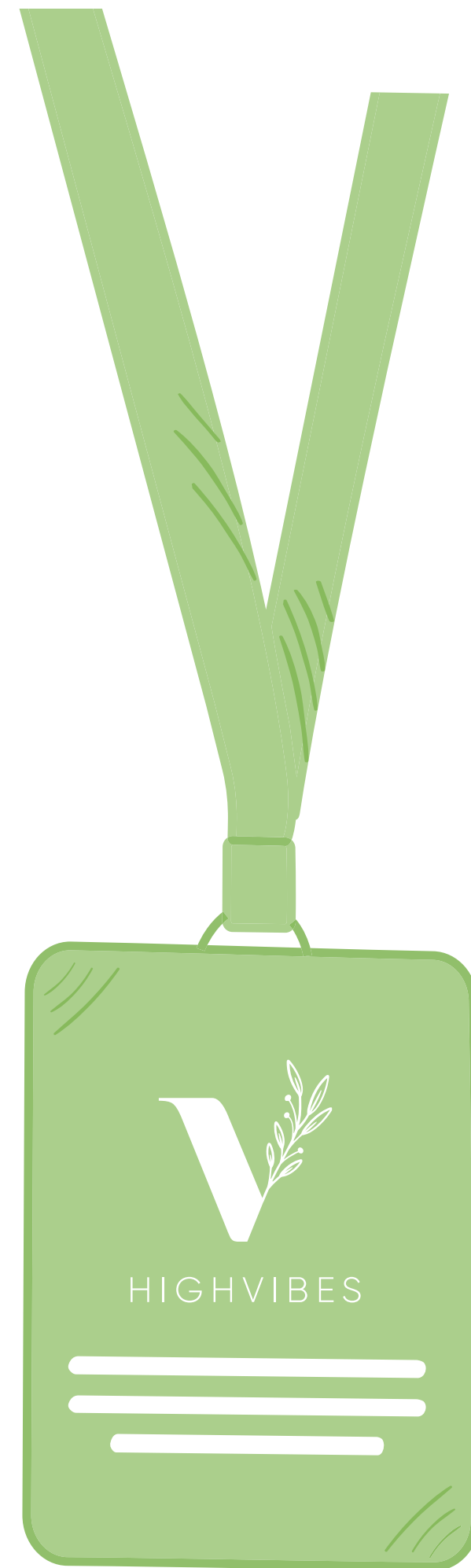
Syngenta Online Karácsony

A Michigani Egyetem jóvoltából a fentiek hatását konkrét példán keresztül is le tudjuk követni. Az **egyetem karbonsemlegességért felelős bizottságának számításai** szerint egy 26 000 fős nemzetközi tudományos konferencia 69 300 tonna szén-dioxid-kibocsátással jár. Ha virtuálisan zajlik, ezt 99,9%-kal csökkenthetjük, ami majdnem 1 500 amerikai család éves kibocsátásának felel meg. És még ezen is tudunk tovább faragni! Egy ilyen méretű online konferencia környezetterhelésének 60%-át az adatforgalom adja, az internethasználat pedig a globális ÜHG-kibocsátás 3%-át. Kérjük meg a jelenlévőket, hogy kapcsolják ki a kamerájukat az üresjáratokban (pl. előadás hallgatása közben), válasszák a normál felbontást a nagy helyett, és ha lehet, beszélgessenek üzenetben (pl. Slacken).

A fizikai térben tartott rendezvényeknél ügyeljünk az energiatakarékosságra: az éppen nem használt helyiségekben mindig állítsuk le az elektronikai berendezéseket, és amikor csak tudunk, válasszunk modernebb, energiahatékonyabb eszközöket (pl. LED-lámpa). Ne felejtsük el a rendezvénytechnikai beszállítónktól bekérni a telepített eszközpark teljes energiafogyasztását, hogy később a karbonsemlegesítésnél ezzel is tudjunk kalkulálni. Nagy hőségben vizsgáljuk meg, hogy egy sátorban tudunk-e a légkondicionálás helyett kevésbé energiaigényes megoldással kellemesebb hőmérsékletet biztosítani (pl. oldalfalak elhagyásával), figyelembe véve a helyszín természeti adottságait.

Az újrafelhasználás (reuse) elvét követve gondoljuk végig, valóban szükség van-e olyan rendezvényelemekre mint például a badge, vagy csak rossz beidegződés. Ha igen, a nyakpántokat és tokokat a rendezvény után gyűjtsük össze, hogy a következő alkalommal is fel tudjuk őket használni. Ezen a ponton rendszerint felmerül a kérdés: logózni vagy nem logózni? Törekedjünk rá, hogy mindenki megbékéljen a második opcióval, és a cég vagy a rendezvény arculati elemeinek megjelenítésére használjuk inkább a kijelzőket. Ha megoldható, évszámot se nyomtassunk a rendezvénykellékekre, hiszen azzal egy csapásra egyszerhasználatos tárgyakká válnak.

A másik fontos fegyverünk ezen a téren az adományozás, ami egyre inkább terjed a hazai rendezvényes berkekben is. A Zöldövezet társelnöke szerint arra érdemes odafigyelni, hogy olyan partnert válasszunk, aki tényleg olyan helyre juttatja a megmaradt anyagokat, ahol szükség van rá. A társulásnak aligha kell keresgélennie: a [Segéd-kezek karitatív program](#) keretében cégeket és rászoruló intézményeket kötnek össze, hogy a feleslegessé vált tárgyak és anyagok új életre kelhessenek. Így válnak például a kupakokból „re-cuccok” a [Re-placc játszóházban](#), a céges molinók pedig terelőrendszerekké a farmosi ásóbékamentők kezei között.

Az újrahasznosítás (recycle) nem véletlenül került a hulladékcsökkentési piramis aljára – akkor gondolkodjunk csak ebben a lépésben, ha az első három közül egyik sem járható. A brosúrákat és tájékoztató anyagokat például nyomtatás helyett küldjük el e-mailben vagy tegyük elérhetővé QR-kódos letöltéssel. Ha viszont nem tudjuk megkerülni a fizikai kiadványok gyártását, egyeztessünk a nyomdával, hogy FSC-minősítésű vagy újrahasznosított papírt használjanak a nyomtatáshoz, és mellőzzék a papírkezelési eljárásokat (pl. formalakk), amik megnehezítik a papír újrahasznosítását.

Végül vegyük számba, milyen dekoráció komposztálható (rot). Például a vágott növények és virágok, ezért ezeket a rendezvény zárultával külön gyűjtsük össze. A bérelt növények persze itt is előnyt élveznek, a dekorációhoz használt cserepes növényeket pedig az esemény végén ajándékként is szétoszthatjuk a vendégek között. Ha nagyobb mennyiségű friss alapanyagunk maradt, mert például a büféasztal díszítéséhez gyümölcsöket vagy zöldségeket használtunk, azokat a komposztálás helyett inkább adományozzuk egy hajléktalanszállónak.

Karbonlábnyom - ellentételezés

„A karbonsemlegesség, a dekarbonizáció és a klímacélok olyan hívószavak, amik egyre inkább terjednek a vállalati szférában. Viszont amikor ezekről beszélünk, a legtöbb cég technológiai megoldásokban gondolkodik, például hogyan lehet egy másik gyártósorral vagy napelemekkel szén-dioxid-kibocsátást megspórolni vagy ellentételezni” – magyarázza Sipos Katalin, a [WWF Magyarország](#) igazgatója.

Pedig ha a bolygó szempontjából nézzük a klímaváltozás hatásait, akkor a legfontosabb az lenne, hogy minél inkább helyreállítsuk a természeti rendszert, azon belül az erdőket és a vizes élőhelyeket.

Nézzük meg ennek a miértjét kicsit közelebbről! A bolygón minden élőlény, a mi testünk is, szénalapú vegyületekből áll. Minden, ami biomassza, szenet nyel el, viszont az emberek és az állatok szénelnyeléséhez képest egy fa akár több száz évig tud hatalmas tömeget tárazni. A természetes élőhelyek rengeteg szén-dioxidot kötnek meg, nemcsak a növényzeten

és az állatvilágon, hanem a talajon keresztül is. Az elhullott szerves anyagokból a talajban humusz lesz, és minél gazdagabb humuszban a talaj, annál több szenet tárol. A természeti rendszerek helyreállításával az egyik funkció, amit visszkapcsolunk, a szén-dioxid-elnyelés és -tárolás.

A másik a klímaváltozás hatásaival szembeni védekezés. „Ezt hívjuk klímaalkalmazkodásnak. Vagyis tudomásul vesszük, hogy klímaváltozás van és lesz, mert már rengeteg szén-dioxid van a légkörben, de amit tudunk tenni, hogy ennek a káros hatásait, például villámárvizek vagy aszály, megpróbáljuk ellensúlyozni” – magyarázza a WWF hazai vezetője. Egy nagy erdő például árnyékolással tudja a csúcshőmérsékletet csökkenteni, ha pedig jön egy intenzív eső, szivacsaként szívja fel a csapadékot a talajon, az avaron, a fák kérgén és a lombozaton keresztül. Ezeket a klímaszabályozó hatásokat is visszaállítjuk akkor, amikor élőhelyeket hozunk létre.

Mindezt a rendezvényekre lefordítva: ha az események károsanyag-kibocsátását nullára nem is tudjuk kihozni, „jóvátenni” annál több lehetőségünk van.

„A MyForest Közösségi Erdőkért Alapítványon keresztül az elmúlt két évben közel 1400 facsemete elültetéséhez járultunk hozzá” – mondja Ruisz Gyuri, a HighVibes kommunikációs vezetője. A **szervezet** célja ambiciózus: önkéntes civilekkel, vállalatokkal és földtulajdonosokkal együtt azon dolgoznak, hogy hazánk erdőterületeit visszaállítsák az ipari forradalom előtti szintre, hozzájárulva ezzel a bolygó erdőállományának megduplázásához. Az örökerdőtelepítési akciókat tízévnyi utógondozás követi, amíg a fák össze nem záródnak és önálló ökoszisztémát nem alkotnak.

Az ilyen típusú kezdeményezések azonban nemcsak egy-egy esemény, hanem akár a teljes szervezet környezetterhelésének csökkentésére is hosszú távú, stratégiai szintű megoldást jelenthetnek.

Az MNB például a WWF Magyarországgal együttműködve vállalta, hogy 2021-től működésének teljes szén-dioxid-kibocsátását erdőtelepítéssel fogja semlegesíteni Geszt közelében. A jegybank dekarbonizációs törekvései valójában már 2019-ben testet öltöttek, amikor az első nemzetközi Zöld Pénzügyi Konferencia karbonlábnyomának ellentételezésére az intézmény egy égeres élőhely komplex helyreállítását tűzte ki célul Pápateszére. Aztán nagyobbat álmódott: az MNB a következő két évben 30%-kal, 2025-re pedig 80%-kal tervezi csökkenti a szén-dioxid-kibocsátását, a tovább nem csökkenthető kibocsátás kompenzálására pedig élőhely-rekonstrukciós projekteket fog megvalósítani. Itt jön a képbe a WWF.

A jegybank a civil szervezetet kérte fel természetvédelmileg indokolt élőhely-rekonstrukciós projektek feltérképezésére. Így született meg a döntés a Körös-Maros Nemzeti Parkban található 27 hektáros erdőtelepítés megvalósításáról is. Sipos szerint ez a lépés az, aminek a jelentőségét egyelőre kevesen értik. „Az, hogy fát ültetek, még önmagában nem garancia arra, hogy hosszú távon önfenntartó élőhelyet hozok létre. A közösen helyreállított élőhelyeket, például a pápateszéri égerligetet egy darabig gondozni kell, de egy idő után képes lesz magától megújulni. Megjelennek majd a magoncok, amik aztán felnőnek és egy természetes élőhely jön létre, ami nem igényel karbantartást.”

A szakember arra is figyelmeztet, hogy olyan területen kezdjünk élőhely-rekonstrukcióba, amit garantáltan nem fog valaki húsz év múlva beszántani. Az alapítvány által kiválasztott területek vagy természetvédelmi oltalom alatt állnak, vagy állami, önkormányzati tulajdonban vannak, ahol a polgármesterek és a képviselő testület is elkötelezett a projektek mellett. „Jogi garanciákat is teremtünk az élőhelyek védelmére. Ha például erdőt hozunk létre, az ugyan bekerül az erdészeti adminisztrációba, de faanyagtermelést nem szolgáló erdőként szerepel” – mondja Sipos.

„Olyan partnereket keresünk, akik vállalják a hosszú távú megőrzést, így ezek a területek idővel be fognak olvadni Magyarország természetes növényzetébe.”

07

Zöld kommunikáció és edukáció

„A nagy globális elveket és jelenségeket le kell hozni a hétköznapi szintjére, és megmutatni az embereknek a köztük lévő összefüggéseket. Például sokan hallottak róla, hogy ha vegetáriánus vagy, az jó a bolygónak. De ha megkérdezed, miért, kevesen tudják a választ”

vélekedik Sipos Katalin, a WWF igazgatója. Egy olyan dologra tapint rá ezzel, ami mintegy láthatatlan kapocsként fogja össze egy zöld rendezvény sikeréért felelős területek munkáját: a kommunikációra.

Ahogy korábban említettük, az érintettek bevonása egy esemény környezetterhelésének csökkentésébe többszörösen is megtérül: a kezdeti ötleteléseknél kreatív megoldások, az esemény lebonyolítása alatt pedig elkötelezett résztvevők formájában. És ha a megfelelő üzeneteket a megfelelő módon tudjuk eljuttatni hozzájuk, azt is elérhetjük, hogy újabb fenntarthatósági nagykövetekkel bővüljön a rendezvényszervező szakma – és a világ. De hogyan?

A szervezők és alvállalkozóinak körében nagyon fontos a tudásmegosztás és az egyéni kételyek megvitatása, hogy ne kényszernek vagy nyűgnek érezzék, hogy több energiát kell fektetniük a megszokott feladataikba. A rendezvény előtt tartsunk a stábnak eligazítást, hogy mindenki, aki a vendégekkel érintkezik, értse és közvetíteni tudja feléjük a céljainkat, onnantól hogy miért céklából van a carpaccio, egészen odáig, hogy hol a szelektív gyűjtő.

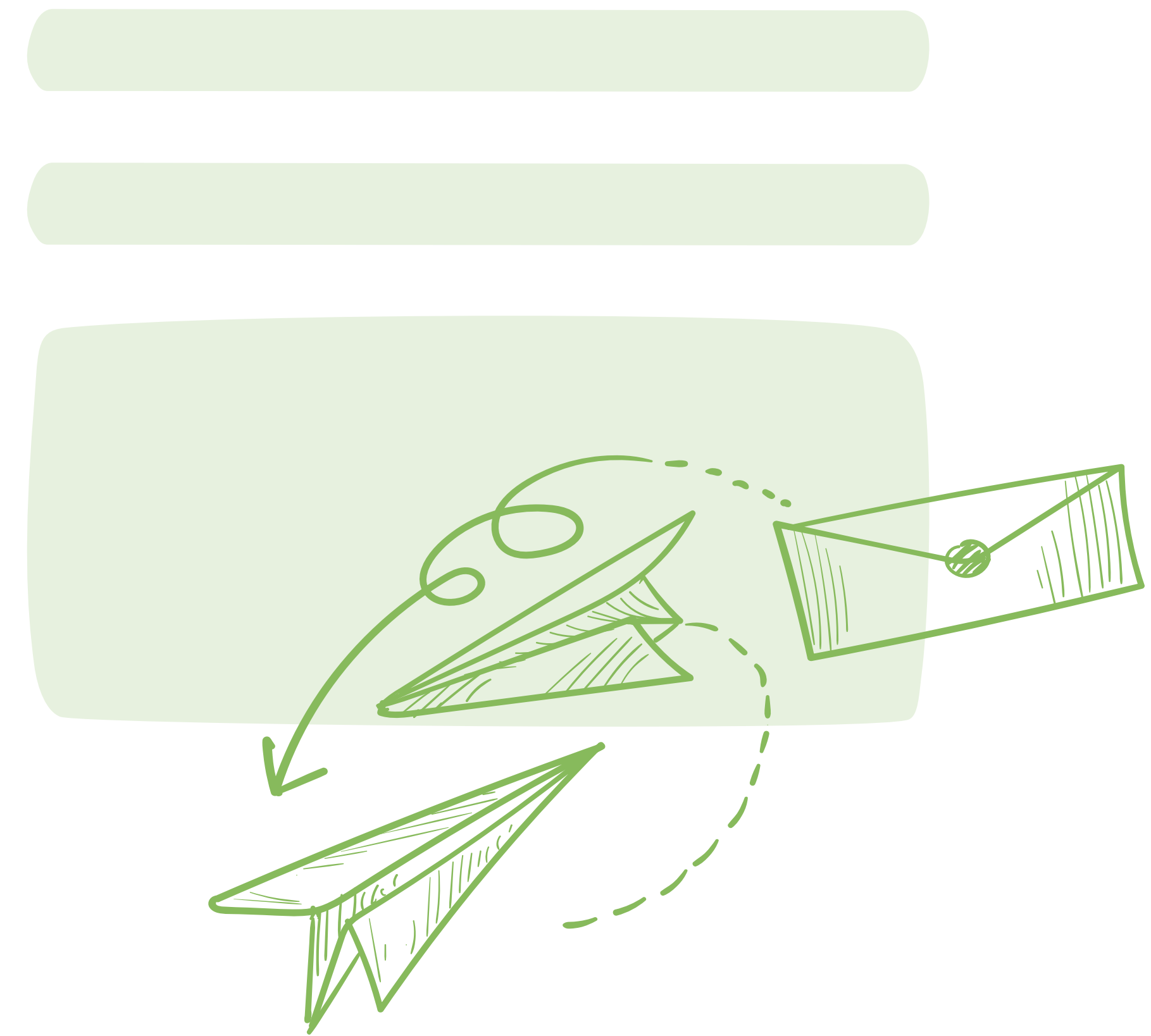

Mivel az események rendszerint sok emberhez érnek el, kiemelten fontos, hogy a vendégek felé kommunikáljuk annak szellemiségét, céljait és eredményeit. „A TEDx-en például kiállt a két szervező az esemény elején és elmondta, hogy azért nem lesz most programfüzet, badge, repi toll, a menüben pedig kóla, mert el kell kezdenünk a saját szintünkön meghozni ezeket a döntéseket” – meséli Klacsán Csaba, WWF Magyarország adományszervezési, marketing- és kommunikációs vezetője.

A zöld kommunikációt ennél jóval előbb, már a regisztráció során is elkezdhetjük: a menü kiválasztásakor például egy kis pop-up ablakban megmutathatjuk, mennyi ÜHG-terhelést spórolhatnak meg a vendégek a vegetáriánus vagy vegán opcióval. Jó ötlet lehet egy kihívás is, például egy plogging verseny, amit a szervezők a céges belső csatornákon vagy a közösségi médiában tudnak népszerűsíteni, majd az eredményt az eseményen kihirdetni.

Az utókommunikációra érdemes legalább ekkora hangsúlyt fektetni. Koller Andrea, a Zöldövezet szakértője szerint: „Nagyon jó érzés az év végén összeadni, hány köbméter műanyagot sikerült eltérítenünk a lerakótól. A legtöbb partnerünk kifejezetten várja, hogy az események után kiszámoljuk, éppen mennyivel csökkentettük a karbonlábnyomát, és lássák, mekkora hatása volt annak, hogy elindultak a zöldülés útján” – meséli Koller Andrea, a Zöldövezet szakértője.

A programok összeállításakor olyanokat válasszunk, amik szórakoztatják és nevelik is a vendégeket. Felnőttek esetén akár színpadi programként is megállja a helyét, ha például egy pszichológus arról mesél, milyen pozitív hatása van a testi és szellemi egészségünkre, ha több színes zöldséget és gyümölcsöt fogyasztunk. A gyerekeket játék, kihívás, kézműves-foglalkozás vagy akadálypálya segítségével tudjuk a fenntarthatósági elvekre érzékenyíteni.

Klacsán szerint a zöld edukáció során a legfontosabb, hogy megtaláljuk azokat a pontokat, ahol a közönségünk kapcsolódni tud ezekhez üzenetekhez.

A WWF-nek jelenleg két nagyobb középiskolai edukációs projektje fut: az egyik VR-technológián, a másik színházi nevelési módszeren alapszik.

„A lényeg, hogy kézzelfogható közelségbe hozzuk a diákok számára az érintetlen természet értékeit és szépségeit. A VR-es órákon a 360 fokos kamerával rögzített természetfilmek egyenesen a háborítatlan erdők és vízpartok világába repítik a tanulókat: azt mutatjuk meg, mi zajlik a Szigetközben és a Börzsönyben.”

A részvételi színházban szintén a bevonódás, de már a saját élmény a kulcs, itt a diák maga kerül olyan döntéshelyzetbe, ahol rajta is múlik, mi lesz a sorsa a szülőhelye természeti környezetének.

**Hat lépés,
amivel elindulhatsz a
rendezvényzöldítés útján**

1. Zöldíts a tervezőasztalnál

Az, hogy mennyire lesz fenntartható egy esemény, a tervezéskor dől el. Például, ha tudod, a végére hány négyzetméter használt szőnyeged lesz, már a szervezés során elkezdhetsz utánajárni, van-e óvoda vagy állatmenhely a közelben, ahol hasznát tudják majd venni.

2. Ha nem kell, iktasd ki

Gondold át, mi az, amit teljesen elhagyhatsz a beszerzendő rendezvénykellékek közül! Az eldobható műanyag pohár általában dobogós helyen végez, de rengeteg versenyző van még, például a lufi, a szívószál vagy a repi kulacs, amiből mindenkinek van otthon már öt.

3. Ha biztosan kell, cseréld újrahasználhatóra

Kerüld azokat az eszközöket, amik biztosan a szemétlerakón fognak kikötni! A nyomtatott helyett válaszd a digitálisat, az egyszer használatos helyett a tartósat, a zöldnek tűnő anyagok helyett pedig olyanokat, amiknek valóban megoldott a visszaforgatása.

4. Ne állj meg a húsmentességnél

A marha-és birkahúsmentes menüvel sokat faraghatsz egy rendezvény karbonlábnyomán, de hátra azért még nem dőlhetsz. Kevesen gondolnak például bele, hogy a karácsonyi vacsora előételében szereplő spárga jó eséllyel repülővel érkezett hazánkba.

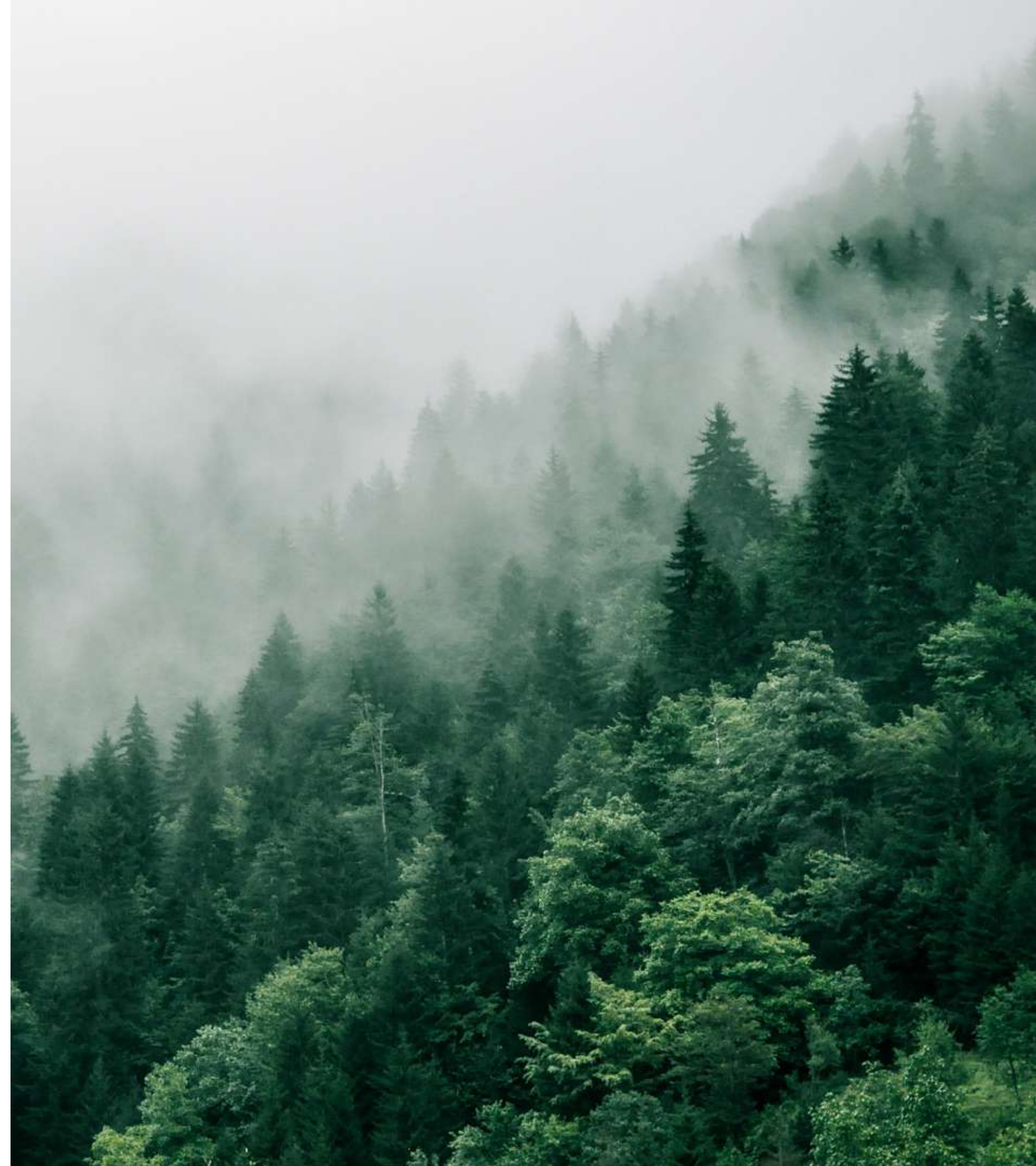
5. Állíts minél több embert a fenntarthatóság oldalára

Gondoskodj róla, hogy a rendezvény fenntarthatóságához minden érintett hozzátegyen – és el is vigyen belőle. A beszállítókat már a kezdeti ötletelés, a vendégeket pedig a regisztráció során érdemes beavatni a zöldítési célkitűzésekbe és azok miéértjébe.

6. Törekedj a nettó zéró kibocsátásra

Az ÜHG-kibocsátást teljesen nem lehet elkerülni, de a jó hír, hogy az ellentételezésben több civil szervezet is tud segíteni. Fontos: ha a faültetés mellett döntesz, mindenképp olyan partnert válassz, aki a beültetett területek védelméről és állagmegóvásáról is gondoskodik.

Segítségre van szükséged, hogy zölddé – vagy még zöldebbé – tedd a rendezvényeidet?

Magyarország első fenntartható rendezvényekre szakosodott csapataként arra törekszünk, hogy maximális vendégélményt nyújtsunk, miközben a lehető legkevesebbet vesszük el a környezetünktől – és hogy megmutassuk másoknak, hogyan érhetik el mindezt.

HIGHVIBES

Szervezés

Legyen szó élő, online, vagy hibrid eseményről, a brief megírásától az eseményvideó készítéséig mindenben segítünk.

Tanácsadás

Azoknál az eseményeknél, amiket a méretükből adódóan az ügyfeleink maguk szerveznek meg, egyéni tanácsadással járulunk hozzá a zöldítéshez.

Kommunikáció

Bízd a kommunikációs szakembereinkre a vendégek meghívását, regisztráltatását és folyamatos tájékoztatását!

Szeretnél velünk dolgozni?

Keresd Körmendy Pankát!

panka@highvibes.hu

+36 70 572 3839